

Inspeksjon ved Franzefoss Gjenvinning AS avd Tananger

Dato for inspeksjonen: 01.10.2013
Rapportnummer: 2013.050.I.FMRO
Saksnr.: 2013/6904

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Espen Fosse, Kjetil Pettersen¹ og
Linn Danielsen²

Fra Fylkesmannen i Rogaland:
Margareta Skog, Kirsten Allred

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket ifm inspeksjonen hos Franzefoss Gjenvinning AS avd Tananger (FGT).

Fylkesmannen avdekket 5 avvik under inspeksjonen:

- Avvik 1: Bedriften har ikke tillatelse til å mellomlagre farlig avfall i 4 lagertanker
- Avvik 2: Bedriften mottar farlig avfall som er dårlig emballert og sikret
- Avvik 3: Bedriftens opplæring av egne ansatte er mangelfull
- Avvik 4: Bedriftens rutiner for deklarerer av egenprodusert farlig avfall er uklare
- Avvik 5: Bedriften mangler journal over farlig avfall mottatt i stykkgodshallen

Det ble etter denne kontrollen ikke gitt noen anmerkninger.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Rapport godkjent:

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernsjef

Margareta Skog
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

¹ Verneombud og stedfortreder for anleggsleder Jostein Fosse

² HMS&K-leder ved Franzefoss sitt anlegg på både Forus og Tananger

Informasjon om virksomheten

<i>Kontrollert anlegg:</i> Franzefoss Gjenvinning AS avd Tananger	<i>Org.nr.:</i> 997 941 209
<i>Eies av:</i> Franzefoss Gjenvinning AS	<i>Org.nr.:</i> 975 265 412

Kontrollert anlegg:

<i>Besøksadresse:</i> Risavika Havnering 235, 4056 SOLA	<i>Telefon:</i> 51 69 69 50
<i>Postadresse:</i> Postboks 53, 1309 RUD	<i>E-post:</i> firmapost@franzefoss.no
<i>Kommune:</i> Sola	<i>Bransjenr. (NACE-kode):</i> 38.120 - Innsamling av farlig avfall
<i>Tillatelser gitt:</i> 07.03.2012	<i>Tillatelsene sist oppdatert:</i> -
<i>Risikoklasse:</i> 3	<i>Sist kontrollert:</i> Ikke kontrollert tidligere

Bakgrunn for inspeksjonen

Det ble i uke 38 og 39 i 2013 gjennomført en nasjonal tilsynsaksjon av anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall. Aksjonen er en oppfølging av tidligere tilsynsaksjoner i 2004, 2006 og 2010. Kontrollen av FGT ble gjennomført som del av denne aksjonen.

Uavhengig av den nasjonale aksjonen ville Fylkesmannen ha kontrollert FTG i 2013. Dette fordi bedriften har en tillatelse som jevnlig skal kontrolleres av Fylkesmannen som myndighet. Kontrollen 01.10.2013 var en ikke varslet/uanmeldt kontroll.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Mottakskontroll avfall
- Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- Viderelevering av farlig avfall
- Utslippskontroll
- Avviksbehandling
- Risikovurdering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#)) med underliggende forskrifter
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen sin inspeksjon:

Avvik 1:

Bedriften har ikke tillatelse til å mellomlagre farlig avfall i 4 lagertanker

Avvik fra:

- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 11-6*
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd punkt 1, 2, 6 og 7*

Kommentarer:

Asco Norge AS (Asco) har tillatelse fra Fylkesmannen til å motta og mellomlagre farlig avfall (med opprinnelse i offshorevirksomhet) på lagertanker (4 tanker à 250 m³). Dette gjelder avfall begrenset til

- spillolje,
- olje- og fettavfall,
- oljeemulsjoner, sloppvann
- mineralbasert boreslam og borekaks
- prosessvann, vaskevann.

FGT leier og bruker disse tankene, dvs. opererer som *aktør 1. ledd* for farlig avfall som pum-
pes inn på tankene. Avfallet som FGT mottar er fra sine egne kunder, dvs. FGT opererer ikke
som underleverandør til Asco.

Asco eier og er ansvarlig for kvaliteten på tankene FGT leier, inkl. tilhørende sikringsutstyr.
Tankene FGT leier, ligger i en tankfarm bestående av 48 tanker. Det mellomlagres produkter
på alle tankene, med unntak av de 4 tankene FGT leier. Den største tanken i farmen er for
øvrig på 1500 m³.³

Asco eier, vedlikeholder og fører jevnlig tilsyn med alle tankene i tankparken.

FGT har ikke nøkkel til pumpen for tømning av oppsamlingsbassenget rundt tankfarmen.

Det er Asco som har tillatelse fra Fylkesmannen til å motta og mellomlagre farlig avfall på tankene som FGT leier.

³ Opplysninger hentet fra e-post av 10.10.2013 fra Asco Norge AS v/Rune Julfelt

Asco har jevnlig (hver 3. måned) møter med FGT der spørsmål relatert til bruken og driften av tankene tas opp. Asco krever videre at FGT hver måned oversender dem en oversikt over hva FGT har lagret på tankene.

I årsrapporten til Fylkesmannen for 2012 inkluderte FGT mengden farlig avfall som de hadde mottatt og lagret på lagertankene i 2012. Dette er direkte feil. Det er Asco som har tillatelsen og som alene er ansvarlig for, og skal innrapportere, avfallet på tankene. Vi merker oss spesielt at FGT i årsrapporten (datert 15.03.2013) opplyser at de i 2012 mottok 496 178 liter farlig avfall av typen *Oljeemulsjoner, sloppvann* (stoffnr. 7030), ifølge lagerjournalen mottok bedriften 783 380 liter og i myndighetenes database over farlig avfall (Norbas) mottok FGT totalt 889 440 liter av den samme typen farlig avfall. Det bekymrer oss at dette er ulike tall for samme avfall og at bedriften i årsrapporten altså innrapporterer nærmere 400 m³ for lite. Vår erfaring med andre avfallsaktører er at farlig avfall som mottas som 7030 (eller 7165 *Prosessvann, vaskevann*) kan forsvinne på veien til neste avfallsaktør.

Ifølge FGT sin lagerjournal for 2012 (over de fire lagertankene) mottok FGT 49 500 liter farlig avfall fra *Solstad Shipping*, men deklarasjonene (med løpenr. 8609792 og 8609826) finner vi ikke i Norbas. Når det gjelder deklarasjonsnr. 8609968 er denne oppført to ganger i den samme journalen. Avfallsprodusenten, mengden avfall (26 020 liter) og avfallstypen (7030) er identisk, men datoen for når avfallet er mottatt er forskjellig. Hvordan dette henger sammen blir bare spekulasjoner. Vi klarer heller ikke å gjenfinne deklarasjonsnr. 8860079 i Norbas. Også dette er avfall av typen 7030, og mengden er 20 940 liter. Når spesifikke deklarasjoner ikke gjenfinnes i Norbas, kan årsaken være at de røde kopiene av deklarasjons-skjemaene aldri er oversendt Norsas. Dette betyr at tallene fra Norbas skulle vært 100 m³ høyere og at avviket derfor blir tilsvarende større.

Det står i tillatelsen til Asco at det kun er avfall med opprinnelse i offshorevirksomhet som kan mellomlagres på tankene. FGT har likevel mottatt avfall fra bedrifter som åpenbart ikke har noe med offshorevirksomhet å gjøre, for eksempel bilverksteder.

To av lagertankene er dedikert avfall av typen 7030 og de to andre til 7012 og 7141. Inne på tanken til 7012, hadde FGT ved én anledning pumpet 6 m³ farlig avfall deklartert som A-væske (7023 *Drivstoff og fyringsolje*). Deklarasjonen var ført inn i lagerjournalen. Feilen ble **ikke** oppdaget før Asco så igjennom lagerjournalen, som del av den månedlige oppfølgingen av FGT. Hendelsen er registrert i FGT sitt system for avvikshåndtering. Slik vi forstår det ble avviket lukket ved at A-væsken (diesel) ble omdefinert fra 7023 til 7012.

Vi gjenfinner ikke den aktuelle deklarasjonen (nr. 869956) i FTG sin journal for lagertankene. FTG har ingen journal over hva som er mottatt, mellomlagret og videresendt fra stykkgodshallen, jf. Avvik 3. Ifølge Norbas er det aktuelle avfallet (deklartert på skjema 8609956) fremdeles 7023.

FTG har i sitt avvikssystem definert hendelsen som ”middels alvorlig”, men vi vurderer den som ”alvorlig”.

Konklusjon:

Lagertankene som FGT bruker er regulert av en tillatelse som er gitt til Asco. FGT har i dag ingen tillatelse fra Fylkesmannen til å drifte tankene.

FGT kan fremdeles levere farlig avfall til mellomlagring på Asco sine tanker, men da som hvilken som helst annen kunde til Asco. Når FGT henter farlig avfall hos sine kunder påfører de seg selv som aktør 1. ledd, akkurat som tidligere. Når Asco mottar avfallet påfører Asco seg selv som aktør 2. ledd. Asco er da ansvarlig for alt som pumpes inn (og ut) av lager-tankene.

Et nytt kapittel i forurensningsforskriften, *Kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall*, trer i kraft 1. januar 2014.⁴ Miljødirektoratet har bekreftet at med *ansvarlig for lagringen og tilknyttede aktiviteter* skal forstås den virksomhet som bruker tankene til å lagre farlige kjemikalier eller farlig avfall. De som bruker tankene er da også ansvarlig for at kvaliteten på tankene, mv. til enhver tid er god nok.

Tilbakemelding om retting av avviket:

Fylkesmannen trenger dokumentasjon på at minst 800 m³ *Oljeemulsjoner, sloppvann* (stoffnr. 7030) fra FGT i 2012, er mottatt av lovlig neste ledd i avfallskjeden.

FGT må sammen med Asco bestemme seg for om de deler av tillatelsen som gjelder tank-lagringen i sin helhet skal overføres til FGT, eller om Asco skal drive tankene i samsvar med gjeldende tillatelse. Fylkesmannen kan ikke akseptere delt ansvar.

Avviket lukkes ved at vi mottar tilbakemelding om hvem som fremover skal ha det fulle og hele ansvaret overfor Fylkesmannen for at tillatelsen relatert til de fire lagertankene overholdes.

Frist for tilbakemelding: 1. januar 2014

Avvik 2:
Bedriften mottar dårlig emballert og sikret farlig avfall

Avvik fra:

- *Vilkår 3 i tillatelsen*
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd punkt 2, 6 og 7*

Kommentarer:

FGT sin lagerhall for stykkgoods ble ferdigstilt og tatt i bruk i mai 2013. Merkingen/skiltingen av hva som skal plasseres hvor i hallen var på tidspunktet for kontrollen fremdeles ikke på plass.

Det er ingen avløp i lagerhallen. Søl og spill stopper i tett tank plassert ca. midt i hallen. Dette er i samsvar med tillatelsen.

Vi forstår det slik at mye/mesteparten av avfallet som mottas omemballeres i lagerhallen. Avfall som sto inne i lagerhallen på kontrolldagen var dårlig emballert, og hadde åpenbart blitt transportert hit uten ekstra sikring. Sjøføren har i praksis to valg: Enten etterlate avfallet hos avfallprodusenten, eller plassere det oppi transportbeholder av god kvalitet. At avfallet

⁴ Forurensningsforskriftens kapittel 18 ligger vedlagt denne rapporten

gjærne omemballeres ved anlegget er ingen akseptabel grunn for at transporten frem til og ved mottak på anlegget er uforsvarlig.

Befaringen på anlegget tilsier at avfallsprodusentene sjelden merker beholderne (med hva som er oppi dem) før FGT sine sjåførere henter avfallet. Dette utgjør en unødvendig sikkerhetsrisiko. Ingen er bedre egnet til å vite hva som er oppi beholderne enn de som har produsert avfallet.

FGT må - til sine kunder - stille kvalitetskrav på avfallet de skal motta.

Se Bilde 1 – 6.

Bilde 1: I dette fatet er det olje. Det er mottatt i en trekasse, dvs. uten oppsamlingsmuligheter. Bilde 2: Ymse oljeholdig avfall i emballasje som skulle ha vært bedre sikret enn bare plassert i en trekasse.

Bilde 3: Dette fatet er rustete og angivelig så fullt at det skvulpet over når det ble flyttet. Merkelappen på fatet datt av fordi overflaten var fettete, ref. driftsoperatøren på anlegget. Bilde 4: Vi fikk opplyst at hydraulikkoljen hadde ankommet stykkgodshallen emballert som vist på dette bildet.

Bilde 5: På IB-containeren vist på dette bildet står det "Vann". Containeren står utendørs. Vi fikk opplyst at vannet var samlet opp fra presenningene som er trukket over containere som inneholder slam fra rengjøring av 7141-tanken⁵ (i tankfarmen). Regnvannet var samlet på en IBC som ikke var ren. Bilde 6: Under befaringen kom vi over to grønne dunker for lysstoffør. Dunkene var "vanlige kommunale søppeldunker" som ikke egner seg til oppsamling av lysstoffør. Driftsoperatøren opplyste at avfallet var mottatt fra kunden på denne måten.

Tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket lukkes ved at bedriften oversender oss en oversikt over de tiltak bedriften alt har iverksatt (etter kontrollen) og på sikt vil iverksette for å "oppdra"/informere/stille krav til egne kunder og sjåførere om kravene til kvaliteten på avfallet som mottas ved anlegget.

Frist for tilbakemelding: 1. januar 2014

Avvik 3: Bedriftens opplæring av egne ansatte er mangelfull

Avvik fra:

- Vilkår 2.4 i tillatelsen, jf. vilkår 2.2

Kommentarer:

Det ble under kontrollen hevdet at FGT sine sjåførere har fått nødvendig opplæring, og har nok kompetanse til å samle inn, inkl. deklarerer farlig avfall på vegne av kundene. Begrunnelsen var at 3 (av totalt fire) sjåførere hadde erfaring fra samme type jobb i konkurrerende selskap før de begynte hos FGT, og den fjerde hadde fått opplæring ved Franzefoss Gjenvinning AS sitt anlegg i Hordaland.

Under kontrollen spurte vi blant annet om de som tømte oljeutskillere visste hvordan slikt avfall skal deklarerer. Ifølge bedriften var dette unødvendig fordi "de hadde veiledere de kunne slå opp i". Under kontrollen sjekket vi forholdsvis nøye hvordan deklarasjonsskjemaene var utfylt. Vi merket oss at EAL-koder benyttet for oljeutskilleravfall innholdt mange feil. For øvrig merket vi oss usikkerhet hos de som deltok under kontrollen mhp hva som skal håndteres som farlig avfall av det som tas ut av oljeutskillerne m/tilhørende sandfang. Alt som tas ut av en oljeutskiller er per definisjon farlig avfall.

Vi merket oss også at flere deklarasjoner var uten EAL-koder og at organisasjonsnummer manglet på flere skjema. Oppslag i Norbas viser at skjema uten organisasjonsnummer påført

⁵ Avfallsstoffnr 7141 er mineralbasert boreslam og borekaks

ofte ikke legges inn i databasen. Skjema der EAL-koder mangler legges inn i databasen, men selvfølgelig uten EAL-koder.

Det er riktignok avfallsprodusentens ansvar å deklare eget farlig avfall, men som aktør 1. ledd må FGT påse at de enkelte feltene i deklarasjonsskjemaene blir fylt ut. Siden FGT også selger tjenesten med å fylle ut deklarasjonsskjema for kundene, er det avgjørende at FGT sine ansatte får opplæring og jevnlig oppfrisking i hvordan dette skal gjøres, og hva som er ”nytt siden sist”.

I tillegg til deklareringsen av farlig avfall, må bedriften etablere rutiner og lære opp ansatte slik at kvaliteten på avfallet som mottas er akseptabel, jf. Avvik 2.

Tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket lukkes ved at bedriften oversender oss dokumentasjon på at alle ansatte ved FGT har fått oppfrisking i deklareringsen av farlig avfall. I tillegg trenger vi bekreftelse på at alle ansatte ved FGT har vært involvert i utarbeidelsen av nye rutiner som skal sikre at kvaliteten på avfallet som mottas i stykkgodshallen heretter er forsvarlig. Vi ønsker å få tilsendt kopi av denne rutinen, sammen med en bekreftelse på at alle ansatte ved FGT vil få nødvendig opplæring i hvordan rutinen er til å forstå.

Frist for tilbakemelding: 1. januar 2014

Avvik 4:

Bedriftens rutiner for deklareringsen av egenprodusert farlig avfall er uklare

Avvik fra:

- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 11-12*
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd punkt 6 og 7*

Kommentarer:

FGT er ikke bare en avfallsaktør, men også en avfallsprodusent.

FGT forutsettes å bruke sitt bedriftsnummer (997 941 209) når den deklarerer egenprodusert farlig avfall. Dette for å holde avfallet entydig adskilt fra avfall som genereres ved de andre anleggene/avdelingene til Franzefoss Gjenvinning AS.

Det fremkom under kontrollen at FGT ikke har oversikt over hva som skal deklarerer som egenprodusert farlig avfall. Avfall fra rengjøring av 7141-tanken sto da mellomlagret utendørs i to store såkalte ”mud skipper”, med presenning over. Dette er egenprodusert farlig avfall. Det er FGT som har rengjort tankene, og som dermed er avfallsprodusenten.

Avfallet som suges opp fra den tette oppsamlingstanken i gulvet i stykkgodstanken, må helt klart også deklarerer på FGT. Utover dette genereres det gjerne noen oljeholdige filler og oljeholdig masse, litt spraybokser og eventuelt avfall fra vedlikehold av bilparken til FTG.

Det er for øvrig ingenting i veien for at FGT kan stå som både avfallsprodusent og avfallsaktør 1. ledd for det samme avfallet.

Tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket lukkes når vi mottar bekreftelse på at bedriften heretter deklarerer egenprodusert avfall på eget bedriftsnummer og for øvrig slik som nevnt ovenfor.

Frist for tilbakemelding: 1. januar 2014

Avvik 5:

Bedriften mangler journal over farlig avfall mottatt i stykkgodshallen

Avvik fra:

- Vilkår 10.1 i tillatelsen, jf. vilkår 2.2

Kommentarer:

Driftsoperatøren i stykkgodshallen har et sinnrikt manuelt system for å holde oversikt over hva som til enhver tid er inne i hallen. Han klarer raskt å summere opp mengdene av hver type farlig avfall. Dette fordi så å si hver avfallstype har sin (fysiske) hylle der deklarasjonsskjemaene legges. Når avfall videreleveres, fjernes tilhørende deklarasjonsskjema fra sin hylle (hos driftsoperatøren), og FGT sin kopi av deklarasjonsskjema blir arkivert i mapper (plassert på kontoret til anleggsleder). Driftsoperatøren har således oversikt over hva som til enhver tid er inne på stykkgodslageret. Dette er bra, men **ikke** tilstrekkelig. Systemet gir et godt øyeblikksbilde, men ingen oversikt utover dette.

Under vilkår *10.1 Journalføring* i tillatelsen står det: *Av journalen skal det bl.a. fremgå følgende opplysninger:*

- *Dato for mottak*
- *Navn på leverandør eller produsent*
- *Henvisning til deklarasjonsskjema*
- *Angitte avfallstyper og mengder*
- *Resultater/henvisninger til analyserapporter og lignende*
- *Dato for videresendelse av avfallet og navn på mottaker*

FGT må få på plass et system for å overholde vilkår 10.1 i tillatelsen. Det ble under kontrollen sagt at ansatte i FGT akkurat i disse dager fikk opplæring i nytt lagerstyringssystem, *WMS* (f.d. *Norbit*). Hvorvidt *WMS*-systemet er implementert slik at kravene til journalføring i tillatelsen oppfylles, er uklart for oss.

Tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket lukkes når vi mottar bekreftelse på at FGT har et system som tilfredsstiller kravene i tillatelsens vilkår 10.1, og at dette systemet vil være i full drift (for avfall håndtert hos FGT) senest fra 1. januar 2014.

Frist for tilbakemelding: 1. januar 2014

Anmerkninger

Det ble etter denne kontrollen ikke gitt noen anmerkninger.

Andre forhold

- Ved FGT jobber det 4 sjåførar, 1 lærling, 1 driftsoperatør, i tillegg til anleggsleder. FGT får i tillegg ressurser overført frå Franzefoss Gjenvinning AS sitt anlegg på Forus, for eksempel i forhold til oppgaver relatert til HMS&K.
- FGT oppbevarer tomme beholdere og containere også på Snøde. Dette kun for å effektivisere hentinga av tomemballasje, inkl. slippe å oppbevare unødvendig mange tomme beholdere på Asco-basen.
- Alt farlig avfall som FGT sine sjåførar hentar deklarerer på aktørnr. 40034. Alt avfallet de hentar mottas ved FTG sin stykkgodshall. Avfall som hentes med sugebilar og skal lagres på Asco-tankene kjøres ikkje innom stykkgodshallen.
- Av og til kjører FTG ”mud” på oppdrag frå oljeserviceselskap frå punkt A til B, men da gjør de dette på lik linje med hvilken som helst transportør. Dette er avfall som de er verken avfallsaktør eller avfallsprodusent for.
- Det er ingen oljeutskiller tilknyttet dette anlegget.

Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/faktaark utdelt under kontrollen:

- *Kontroll med mottak og mellomagringsplasser for farlig avfall 2013*, utgitt av Miljødirektoratet

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal på www.fylkesmannen.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Sola kommune
- Asco Norge AS

§§§